

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

ગુજરાતની ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ ખાતે

આર/વિશેષ દિવાની અરજી નંબર ૧૫૮૭૨/૨૦૨૪

મંજૂરી અને સહી માટે :

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી એમ. કે. ઠાકર

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂરી	હા.	ના.
	હા.	

પટેલ પ્રવીણભાઈ પરશોત્તમદાસ

વિરુદ્ધ

વિભાગીય નિયંત્રક, પ્રાદેશિક અધિકારી, ગુજરાત રાજ્ય માર્ગ પરિવહન નિગમ
(જીએસઆરટીસી) અને અન્ય

ઉપસ્થિતિ

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી ધ્રુવ એમ પારેખ (૧૨૨૯૩)

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી એમ. એ. પારેખ (૧૦૮૮)

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૧,૨ માટે શ્રી હાર્દિક સી. રાવલ (૭૧૯)

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી એમ. કે. ઠાકર

તારીખ: ૦૨/૧૨/૨૦૨૪

મૌખિક ચુકાદો

૧. આ અરજી રિકવરી (સી-૨) અરજી નંબર ૪/૨૦૧૪ માં વિદ્વાન પ્રિસાઈડીંગ ઓફિસર, લેબર કોર્ટ મહેસાણા દ્વારા તારીખ ૦૯.૦૮.૨૦૨૪ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલા ચુકાદા અને આદેશને પડકારતા ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ અને ૨૨૭ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવી છે, જેના દ્વારા ૧૯૮૫ થી ૨૦૦૭ સુધી નિયમિત પગાર ધોરણનો લાભ આપવાના સંબંધમાં હાલના અરજદારનો દાવો ફગાવી દેવામાં આવ્યો હતો.

૧.૧. હાલના અરજદારનો કેસ એવો છે કે અરજદારની નિમણૂક ૧૧.૦૬.૧૯૮૧ થી ડ્રાઈવરની પોસ્ટ પર દૈનિક વેતન ધોરણે બદલી કામદાર તરીકે કરવામાં આવી હતી અને તેમણે દરેક વર્ષમાં ૨૪૦ દિવસ પૂરા કર્યા છે તેથી, સામાવાળા-કોર્પોરેશને ૧૬.૦૨.૧૯૮૫ થી તેમના પગારમાંથી પ્રોવિડન્ટ ફંડ કાપવાનું શરૂ કર્યું હતું. નિયમિત પગાર ધોરણ અને ૫ મા પગાર પંચ તેમજ ૬ હેા પગાર પંચનો લાભ આપવા અંગે વિવિધ રજૂઆતો કરવા છતાં, તે રજૂઆતો નિષ્ફળ ગઈ અને આખરે,

અરજદાર ૩૦.૦૬.૨૦૧૧ ના રોજ વચનિવૃત્તિની વચ પ્રાપ્ત થતાં નિવૃત્ત થયા. ત્યારપછી તુરંત જ, ૦૭.૧૨.૨૦૧૧ ના રોજ વિદ્વાન કંટ્રોલિંગ ઓથોરિટી સમક્ષ ગ્રેચ્યુઈટીનો લાભ મેળવવા માટે અરજી કરવામાં આવી હતી જે તેમની વચનિવૃત્તિ પછી સામાવાળા-કોર્પોરેશન દ્વારા અટકાવી રાખવામાં આવ્યો હતો. વિદ્વાન કંટ્રોલિંગ ઓથોરિટીએ, તારીખ ૨૧.૦૬.૨૦૧૨ ના આદેશથી, અરજી મંજૂર કરીને હાલના સામાવાળા-કોર્પોરેશનને ગ્રેચ્યુઈટીની રકમ, ગ્રેચ્યુઈટીનો તફાવત રૂ. ૫૨,૨૫૭/- ૧૦% વ્યાજ સાથે ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો જેનું પાલન વ્યાજ સાથે ગ્રેચ્યુઈટીની રકમની ચુકવણી કરીને હાલના સામાવાળા દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. ત્યારપછી, વિદ્વાન પ્રિસાઈડિંગ ઓફિસર, વિદ્વાન લેબર કોર્ટ, મહેસાણા સમક્ષ કલમ (૩૩-સી-૨) હેઠળ ૨૦૧૪ ની રિકવરી અરજી નંબર ૪ તરીકે વર્ષ ૧૯૮૫ થી ૨૦૦૭ સુધીના અમુક લાભો એટલે કે તેમણે બદલી કામ તરીકે કામ કર્યું તે સમયગાળા માટે દાવો કરતી અરજી કરવામાં આવી હતી જે વિદ્વાન લેબર કોર્ટ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી જે આ કોર્ટ સમક્ષ પડકારનો વિષય છે.

૨. અરજદાર માટે વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી પારેખ અને સામાવાળા માટે વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી હાર્દિક રાવલને સાંભળવામાં આવ્યા.

૨.૧. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી પારેખ રજૂઆત કરે છે કે વિદ્વાન કંટ્રોલિંગ ઓથોરિટીએ હાલના અરજદારની સેવાને ૨૬ વર્ષના સમયગાળા માટે સળંગ સેવા તરીકે ગણી છે અને તેથી, જે રકમનો તફાવત ચૂકવવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો તેનું પાલન હાલના સામાવાળા દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું જેના દ્વારા તેમણે આદેશ સ્વીકાર્યો હતો અને ત્યારપછી, વિદ્વાન લેબર કોર્ટે એ જ બાબતને વિવાદિત ગણાવીને કલમ (૩૩-સી-૨) હેઠળની અરજી એવું ઠરાવીને ફગાવી દીધી છે કે અરજદાર સેવા સળંગ ગણીને જે લાભોનો દાવો કરવામાં આવ્યો છે તે માટે હકદાર નથી. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી પારેખ વધુમાં રજૂઆત કરે છે કે તેમનું પ્રોવિડન્ટ ફંડ વર્ષ ૧૯૮૫ થી કાપવામાં આવતું હતું અને ઉલટતપાસ દરમિયાન સામાવાળા-કોર્પોરેશનના સાક્ષી દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યું છે કે ૨૪૦ દિવસ પૂરા થવા પર જ પ્રોવિડન્ટ ફંડ કાપવામાં આવશે, જો કે, વિદ્વાન લેબર કોર્ટે તેનાથી વિપરીત ઠરાવ્યું છે અને એવા નિષ્કર્ષ પર આવ્યા છે કે અરજદારે ૧૮૦ દિવસ પૂરા કર્યા નથી તેથી, તેઓ જે લાભોનો દાવો કરવામાં આવ્યો છે તેના માટે હકદાર નથી. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી પારેખ રજૂઆત કરે છે કે વિદ્વાન લેબર કોર્ટે એ હકીકતને અણદેખી કરીને કે વિદ્વાન કંટ્રોલિંગ ઓથોરિટીએ સેવાનો કુલ સમયગાળો સેવાની સળંગતા તરીકે ગણીને હાલના અરજદારની તરફેણમાં નિર્ણય આપી દીધો છે, કોઈ પૂર્વ-અસ્તિત્વ ધરાવતો અધિકાર ઉદ્ભવતો ન હતો

અને તે કોર્પોરેશન દ્વારા માન્ય કરવામાં આવ્યો હતો તેવું ઠરાવવામાં ભૂલ કરી છે અને તેથી, વિદ્વાન લેબર કોર્ટ હાલના અરજદારના દાવાને ફગાવી દેવામાં ભૂલ કરી છે. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી પારેખ રજૂઆત કરે છે કે સેટલમેન્ટની કલમ ૨૦ મુજબ તેઓ ૧૮૦ દિવસ પૂરા થવા પર દાવો કરાયેલા તમામ લાભો માટે હકદાર બનશે જો કે વિદ્વાન લેબર કોર્ટ સેટલમેન્ટની શરતોનો સંદર્ભ લીધા વિના અરજી ફગાવી દીધી છે અને તેથી, તેમાં હસ્તક્ષેપ કરવો જરૂરી છે અને આક્ષેપિત આદેશ રદ કરવો જરૂરી છે.

૨.૨. તેનાથી વિપરીત સામાવાળા-કોર્પોરેશન વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી હાર્દિક રાવલે રજૂઆત કરી હતી કે અગાઉ ૨૦૦૬ નો રિફરન્સ આઈટી નંબર ૧૨૬ દાખલ કરીને વિદ્વાન લેબર કોર્ટ સમક્ષ વિવાદ ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો જેમાં, શેડ્યૂલમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે શું અરજદાર તેમની નિમણૂકની તારીખ એટલે કે વર્ષ ૧૯૮૧ થી ૧૮૦ દિવસ પૂરા થવા પર ટાઈમ સ્કેલના લાભ માટે હકદાર છે કે કેમ. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી હાર્દિક રાવલ રજૂઆત કરે છે કે રિફરન્સ તારીખ ૧૮.૦૪.૨૦૧૨ ના ચુકાદા અને એવોર્ડ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવ્યો હતો અને લેબર કોર્ટ સમક્ષ તેમજ આ કોર્ટ સમક્ષ ઉપરોક્ત બાબતને છુપાવીને, એ જ લાભ માટે દાવો કરવામાં આવ્યો હતો જે વિદ્વાન લેબર

કોર્ટ દ્વારા નકારવામાં આવ્યો છે. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી હાર્દિક રાવલ રજૂઆત કરે છે કે ૨૧.૧૨.૧૯૮૯ ના રોજ પક્ષકારો વચ્ચે થયેલા સેટલમેન્ટની શરતો અનુસાર અને સેટલમેન્ટની કલમ ૨૦ મુજબ, સંબંધિત કેસ પર મંજૂર થયેલી ખાલી જગ્યાઓની ઉપલબ્ધતાને ધ્યાનમાં રાખીને, રોજમદાર તરીકે ૧૮૦ દિવસ પૂરા કર્યા પછી રોજમદારને નિયમિત ટાઈમ સ્કેલ પર લેવા માટે વિચારણા કરવામાં આવશે. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી હાર્દિક રાવલ રજૂઆત કરે છે કે આવી વિચારણા આવા રોજમદારની આંતરિક સીનિયરિટીના આધારે થશે અને આ ત્રિપક્ષીય શરત પૂરી થવા પર જ તેઓ ટાઈમ સ્કેલના લાભ માટે હકદાર બનશે. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી હાર્દિક રાવલ વધુમાં રજૂઆત કરે છે કે તમામ પાસાઓ પર વિચારણા કર્યા પછી હાલના અરજદારનો દાવો વર્ષ ૨૦૧૨ માં જ ફગાવી દેવામાં આવ્યો હતો અને એવોર્ડને પડકારવામાં આવ્યો ન હોવા છતાં અને આખરીતા પ્રાપ્ત કરી હોવા છતાં આ મહત્વપૂર્ણ હકીકતોને છુપાવીને હાલના અરજદારે કલમ (૩૩-સી-૨) હેઠળ અરજી દાખલ કરી હતી જાણે કે વિવાદનો નિર્ણય તેમની તરફેણમાં થયો હોય અને સામાવાળા-કોર્પોરેશન દ્વારા માન્ય કરવામાં આવ્યો હોય.

૨.૩. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી હાર્દિક રાવલ રજૂઆત કરે છે કે ઉલટતપાસમાં અરજદાર-કામદાર દ્વારા સ્પષ્ટપણે સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું કે તેમની

નિમણૂક તંગદિલી/એડ-હોક ધોરણે કરવામાં આવી હતી અને તેમને દૈનિક વેતન તરીકે રૂ. ૧૩.૯૨/- ચૂકવવામાં આવતા હતા. તેઓ વધુમાં સ્વીકારે છે કે ડ્રાઈવરની પોસ્ટ પર તેઓ બદલી કામદાર તરીકે કામ કરતા હતા અને તેમને હાથ ધરવામાં આવેલા કામના આધારે વેતન ચૂકવવામાં આવતું હતું. વધુમાં એ સ્વીકારવામાં આવ્યું છે કે તેમણે કોઈ પણ વર્ષમાં ૧૮૦ દિવસ પૂરા કર્યા ન હતા અને તેમણે અગાઉના વિવાદ અંગે અજ્ઞાનતા દર્શાવી હતી જે વિદ્વાન લેબર કોર્ટ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવ્યો હતો. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી હાર્દિક રાવલ રજૂઆત કરે છે કે હાલના અરજદારની તરફેણમાં કોઈ પૂર્વ-અસ્તિત્વ ધરાવતો અધિકાર પ્રાપ્ત થયો ન હોવાથી વિદ્વાન લેબર કોર્ટે આઈ.ડી. એક્ટની કલમ (૩૩-સી-૨) હેઠળ દાખલ કરાયેલી અરજીને ફગાવી દેતા વિગતવાર કારણો આપ્યા પછી આદેશ પસાર કર્યો છે અને તેથી, કોઈ હસ્તક્ષેપની જરૂર નથી અને હાલની અરજીને ભારે ખર્ચ સાથે ફગાવી દેવી જરૂરી છે કારણ કે હાલના અરજદાર દ્વારા આ કોર્ટ સમક્ષ તેમજ વિદ્વાન લેબર કોર્ટ સમક્ષ મહત્વપૂર્ણ હકીકતો છુપાવવામાં આવી હતી.

૩. સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન એડવોકેટ્સ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો ધ્યાનમાં લેતાં અને કલમ (૩૩-સી-૨) હેઠળની અરજીઓ ફગાવી દેતી વખતે વિદ્વાન લેબર કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા કારણોનું અવલોકન

કરતાં એ અવિવાહિત હકીકત છે કે હાલના અરજદાર, તેમના નિમણૂક આદેશ મુજબ, વર્ષ ૧૯૮૧ થી બદલી કામદાર ડ્રાઈવર તરીકે સેવા આપી રહ્યા હતા. એ બાબત પણ વિવાદમાં નથી કે વર્ષ ૨૦૦૭ થી તેમને પગાર ધોરણ મંજૂર કરવામાં આવ્યું હતું અને વચનિવૃત્તિની વચ પ્રાપ્ત કરવા પર તેમની ૧૭ વર્ષની સેવાના સમયગાળાને સેવાની સળંગતા તરીકે ગણવામાં આવ્યો હતો અને તેમને ગ્રેયુઈટી તેમજ તમામ નિવૃત્તિ લાભો ચૂકવવામાં આવ્યા હતા. એ પણ વિવાદમાં નથી કે વિદ્વાન કંટ્રોલિંગ ઓથોરિટી દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા આદેશને અનુસરીને તેમને ૨૬ વર્ષની સેવાને સળંગ ગણ્યા પછી ગ્રેયુઈટી અને પગારના તફાવતનો લાભ આપવામાં આવ્યો હતો અને તેમને વિદ્વાન કંટ્રોલિંગ ઓથોરિટી દ્વારા પસાર કરાયેલા એવોર્ડ મુજબ ૧૦% વ્યાજ સાથે રૂ. ૫૬,૨૫૭/- ની રકમ ચૂકવવામાં આવી હતી. વિદ્વાન લેબર કોર્ટ સમક્ષ દાખલ કરવામાં આવેલી કલમ (૩૩-સી-૨) હેઠળની અરજી જોવામાં આવે તો, એવું જણાય છે કે હાલના અરજદાર દ્વારા એવો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે તેમણે ૧૯૮૨ થી ૧૯૮૩ અને ૧૯૮૪ સુધી ૨૪૦ દિવસ પૂરા કર્યા હતા, તેથી એવો દાવો કરવામાં આવે છે કે વર્ષ ૧૯૮૫ થી તેમના પગારમાંથી પ્રોવિડન્ટ ફંડ કાપવામાં આવ્યું હતું છતાં, અરજદારને વર્ષ ૨૦૦૭ થી નિયમિત કર્મચારી તરીકે ગણવામાં આવ્યા હતા. હાલના અરજદાર દ્વારા એવો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે ૧૬.૦૨.૧૯૮૫ થી પ્રોવિડન્ટ ફંડ

કાપવામાં આવ્યું હોવાથી તેમને નિયમિત કર્મચારી તરીકે ગણવા જરૂરી છે અને રકમનો તફાવત એટલે કે ૧૬.૦૨.૧૯૮૫ થી ૨૧.૦૯.૨૦૧૭ સુધી ચૂકવવો જરૂરી છે.

૩.૧. અરજીનું અવલોકન કરતાં વધુમાં માલૂમ પડે છે કે એ જ બાબત માટેના દાવાને ફગાવી દેવા અંગે વિદ્વાન લેબર કોર્ટ સમક્ષ કોઈ ખુલાસો કરવામાં આવ્યો ન હતો કે હાલના અરજદાર વિરુદ્ધ પસાર થયેલા અગાઉના એવોર્ડ અંગે જણાવવામાં આવ્યું ન હતું. એવો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો જાણે કે તેમની તરફેણમાં કોઈ પૂર્વ-અસ્તિત્વ ધરાવતો અધિકાર હોય અને તેથી, તેમણે કુલ રૂ. ૧૧,૪૪,૫૦૮/- ના વિવિધ લાભોનો દાવો કર્યો હતો. તેમના દાવા કરાયેલા લાભોનું વર્ણન નીચે મુજબ જણાવેલ છે:

ક્રમ નં.	વર્ણન	રકમ
૧	મૂળભૂત તફાવત	૩,૮૩,૨૫૬/-
૨	મોંઘવારી ભથ્થું	૩,૫૨,૨૪૨/-
૩	એચ. આર. એ	૪૩,૫૯૪/-
૪	ધોવાનું ભથ્થું	૩,૭૬૮/-
૫	પાંચમા પગાર પંચ મુજબની રકમ	૭૨,૦૦૦/-
૬	સાપ્તાહિક રજા પગાર	૧,૩૯,૦૪૬/-
૭	કમાણી કરેલ રજા પગાર	૧,૨૪,૫૫૪/-
૮	રજા પગાર	૨૬,૦૪૮/-
કુલ		૧૧,૪૪,૫૦૮/-

૩.૨. સામાવાળાની હાજરી પર વિદ્વાન લેબર કોર્ટ સમક્ષ એ બાબત દર્શાવવામાં આવી હતી કે વાસ્તવમાં કોઈ પૂર્વ-અસ્તિત્વ ધરાવતો અધિકાર નથી જે દાવો કરવામાં આવ્યો હતો તે એ જ હેતુ માટે વિદ્વાન લેબર કોર્ટ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવ્યો હતો અને મહત્વપૂર્ણ પાસાને છુપાવીને આઈ.ડી. એક્ટની કલમ (૩૩-સી-૨) હેઠળ અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી. ઉલટતપાસ દરમિયાન હાલના અરજદાર દ્વારા એ સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું કે તેમણે ક્યારેય કોઈ પણ વર્ષમાં ૧૮૦ દિવસ પૂરા કર્યા નથી અને ૨૦૦૬ ના રિફરન્સ આઈટી નંબર ૧૨૬ વાળા અગાઉના રિફરન્સ અંગે તેમણે દાખલ કર્યો હોવાનું જણાવ્યું હતું જો કે, અંતિમ પરિણામ અંગે અજ્ઞાનતા દર્શાવી હતી. ઉપરોક્ત ૨૦૧૬ ના રિફરન્સ આઈટી નંબર ૧૨૬ માં વિદ્વાન લેબર કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા તારીખ ૧૮.૦૪.૨૦૧૨ ના એવોર્ડનું અવલોકન કરતાં માલૂમ પડે છે કે વિદ્વાન લેબર કોર્ટે ઠરાવ્યું છે કે બંને પક્ષકારોની ગેરહાજરીના કારણે અને કોઈ પુરાવાના અભાવે સ્ટેજ બંધ કરવામાં આવ્યું હતું, રિફરન્સ ફગાવી દેવામાં આવ્યો હતો. ઉપરોક્ત એવોર્ડ વણપડકારાયેલ રહ્યો અને આખરીતા પ્રાપ્ત કરી જો કે, અરજદારે અરજી દાખલ કરતી વખતે વિદ્વાન લેબર કોર્ટ સમક્ષ કે આ કોર્ટ સમક્ષ એ જ બાબત જાહેર કરવાની તસ્દી લીધી ન હતી.

૩.૩. આ કોર્ટના અભિપ્રાય મુજબ વિદ્વાન લેબર કોર્ટે યોગ્ય રીતે ઠરાવ્યું છે કે દાવો કરાયેલા અમુક લાભો આપવા માટે કોઈ પૂર્વ-અસ્તિત્વ ધરાવતો

અધિકાર નથી અને તેની ગેરહાજરીમાં, કલમ (૩૩-સી-૨) હેઠળની અરજી ટકી શકે તેમ નથી. આ કોર્ટને અરજીની ગુણવત્તામાં કોઈ તથ્ય જણાયું નથી અને તેથી, બદલી કામદારોએ ત્યારે જ સેવા આપવાની હોય છે જ્યારે તેમના માટે કામ ઉપલબ્ધ હોય અને તેઓ 'સ્પેર મેન' તરીકે કામ કરી રહ્યા હોય અને તેથી, અરજીને શરૂઆતમાં જ ફગાવી દેવી જરૂરી છે.

૩.૪. જ્યાં સુધી મહત્વપૂર્ણ પાસાને છુપાવવાનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, લેબર કોર્ટ સમક્ષની અરજી તેમજ હાલની અરજીમાં કરાયેલી દલીલનું અવલોકન કરતાં અરજદારે તારીખ ૧૮.૦૪.૨૦૧૨ નો એવોર્ડ પસાર કરીને વિદ્વાન લેબર કોર્ટ દ્વારા દાવાને ફગાવી દેવા અંગેની હકીકત જાહેર કરી નથી.

૪. આ તબક્કે આ કોર્ટ (૨૦૦૮) ૧૨ એસસીસી ૪૮૧ માં રિપોર્ટ થયેલ કે.ડી.શર્મા વિરુદ્ધ સ્ટીલ ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા લિમિટેડ અને અન્ય ના કેસમાં એપેક્સ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા નિર્ણયનો સંદર્ભ આપવા માંગે છે જેમાં નીચે મુજબ ઠરાવવામાં આવ્યું છે:

૨૬. એ સુસ્થાપિત છે કે "કપટ તમામ ન્યાયિક કૃત્યો, ધાર્મિક કે લૌકિકને રદબાતલ કરે છે" તેવું લગભગ ત્રણ સદીઓ પહેલાં ઈંગ્લેન્ડના ચીફ જસ્ટિસ એડવર્ડ કોકે જાહેર કર્યું હતું. કાઉન્સેલ દ્વારા (૧૯૯૪) ૧ એસસીસી ૧ માં એસ.પી. ચેંગલવરાય નાયડુ (મૃત્યુ પામેલ) વારસો

મારફતે વિ. જગન્નાથ (મૃત્યુ પામેલ) વારસો મારફતે અને અન્ય માં આ કોર્ટના અગ્રણી નિર્ણયનો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો હતો જેમાં ઉપરોક્ત અવલોકનોને ઉદ્ધૃત કરતા, આ કોર્ટે ઠરાવ્યું હતું કે કપટ દ્વારા મેળવેલા ચુકાદા/હુકમનામાને દરેક કોર્ટ દ્વારા શૂન્ય ગણવો પડશે.

૨૭. એ.વી. પપૈયા જ્ઞસ્ત્રી અને અન્ય વિ. આંધ્રપ્રદેશ સરકાર માં આ કોર્ટના તાજેતરના નિર્ણયનો પણ સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો હતો. ઈંગ્લિશ અને ભારતીય કેસોને ધ્યાનમાં રાખીને, આપણામાંથી એક (સી.કે. ઠક્કર, જે.) એ જણાવ્યું:

"૨૨. કાયદાની દ્રષ્ટિએ એ સુસ્થાપિત પ્રમેય છે કે કોર્ટ, ટ્રિબ્યુનલ કે ઓથોરિટી પર કપટ કરીને મેળવેલ ચુકાદો, હુકમનામું કે આદેશ શૂન્ય અને અસ્તિત્વહીન છે. આવો ચુકાદો, હુકમનામું કે આદેશ --પ્રથમ કોર્ટ દ્વારા કે અંતિમ કોર્ટ દ્વારા-- દરેક કોર્ટ, વરિષ્ઠ કે કનિષ્ઠ દ્વારા શૂન્ય તરીકે ગણવાનો રહેશે. તેને કોઈ પણ કોર્ટમાં, કોઈ પણ સમયે, અપીલ, રિવિઝન, રિટ કે સમકક્ષ કાર્યવાહીમાં પણ પડકારી શકાય છે".

કોર્ટે કપટને બીજાનો અયોગ્ય લાભ ઉઠાવીને કંઈક પ્રાપ્ત કરવાના ઈરાદા સાથે મુક્તપણે છેતરપિંડીના કૃત્ય તરીકે વ્યાખ્યાયિત કર્યું છે. કપટમાં એક વ્યક્તિ બીજાના ગુકસાન અને ખર્ચે લાભ મેળવે છે. અત્યંત પવિત્ર

કાર્યવાહી પણ જો કપટથી પ્રેરિત હોય તો દૂષિત થઈ જાય છે. આમ કપટ એ એક બાહ્ય સમકક્ષ કૃત્ય છે જે તમામ ન્યાયિક કૃત્યોને દૂષિત કરે છે, પછી તે ઈન રેમ હોય કે ઈન પર્સનમ.

૩૪. બંધારણના અનુચ્છેદ ૩૨ હેઠળ સુપ્રીમ કોર્ટની અને અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ હાઈકોર્ટની હકુમત અસાધારણ, સામ્યતાપૂર્ણ અને વિવેકાધીન છે. તેમાં ઉલ્લેખિત પરમાધિકાર રિટ્સ વ્યાજબી ન્યાય આપવા માટે જારી કરવામાં આવે છે. તેથી, એ અત્યંત જરૂરી છે કે રિટ કોર્ટનો સંપર્ક કરનાર અરજદારે સ્વચ્છ હાથો સાથે આવવું જોઈએ, કંઈપણ છુપાવ્યા કે દબાવ્યા વિના કોર્ટ સમક્ષ તમામ હકીકતો રજૂ કરવી જોઈએ અને યોગ્ય રાહત માંગવી જોઈએ. જો સુસંગત અને મહત્વપૂર્ણ હકીકતોનો સ્પષ્ટ ખુલાસો ન થાય અથવા અરજદાર કોર્ટને ગેરમાર્ગે દોરવા માટે દોષી હોય, તો તેની અરજી દાવાની ગુણવત્તા પર વિચાર કર્યા વિના શરૂઆતમાં જ ફગાવી શકાય છે.

૩૫. અંતર્નિહિત હેતુ આર. વિ. કેન્સિંગ્ટન ઈન્કમ ટેક્સ કમિશનર્સ ના અગ્રણી કેસમાં સ્કુટન, એલ.જે. દ્વારા નીચેના શબ્દોમાં સંક્ષિપ્તમાં જણાવવામાં આવ્યો છે:

"કોર્ટનો ઘણા વર્ષોથી આ નિયમ રહ્યો છે, અને જે જાળવી રાખવો અત્યંત મહત્વનો છે કે, જ્યારે કોઈ અરજદાર એકતરફી

નિવેદન પર રાહત મેળવવા માટે કોર્ટમાં આવે છે ત્યારે તેણે તમામ મહત્વપૂર્ણ હકીકતોનો સંપૂર્ણ અને ન્યાયી ખુલાસો કરવો જોઈએ- તે હકીકતો કહે છે, કાયદો નહીં. જો તે મદદ કરી શકે તો તેણે કાયદાનું ખોટું વર્ણન કરવું જોઈએ નહીં; કોર્ટ કાયદો જાણે છે તેમ માનવામાં આવે છે. પરંતુ તે હકીકતો વિશે કશું જાણતી નથી, અને અરજદારે હકીકતો સંપૂર્ણ અને ન્યાયી રીતે જણાવવી જોઈએ; અને જે ઇન્ડ દ્વારા કોર્ટ તે જવાબદારીનો અમલ કરાવે છે તે એ છે કે જો તેને માલૂમ પડે કે હકીકતો તેને સંપૂર્ણ અને ન્યાયી રીતે જણાવવામાં આવી નથી તો કોર્ટ અપૂર્ણ નિવેદનના ભરોસા પર લીધેલા કોઈપણ પગલાને રદ કરશે".

૩૬. પરમાધિકાર ઉપાય એ સામાન્ય બાબત નથી. અસાધારણ સત્તાનો ઉપયોગ કરતી વખતે રિટ કોર્ટ ચોક્કસપણે કોર્ટની હકુમતનો ઉપયોગ કરનાર પક્ષકારના વર્તનને ધ્યાનમાં રાખશે. જો અરજદાર ખોટું નિવેદન કરે છે અથવા મહત્વપૂર્ણ હકીકત છુપાવે છે અથવા કોર્ટને ગેરમાર્ગે દોરવાનો પ્રયાસ કરે છે, તો કોર્ટ માત્ર તે જ આધારે કાર્યવાહી ફગાવી શકે છે અને "તમે જે કર્યું છે તેના કારણે અમે તમારી અરજી સાંભળીશું નહીં" તેવું કહીને કેસની ગુણવત્તામાં પ્રવેશવાનો ઇનકાર કરી શકે છે. છેતરપિંડી કરીને કોર્ટની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કરવાથી અપ્રામાણિક મુકદ્દમાબાજોને અટકાવવા માટે વિશાળ જનહિતમાં આ નિયમ વિકસાવવામાં આવ્યો છે.

૩૯. જો કેન્સિંગટન ઈન્કમ ટેક્સ કમિશનર્સ માં પ્રકાશિત મુખ્ય હેતુને ધ્યાનમાં રાખવામાં આવે તો, જે અરજદાર સ્પષ્ટ હકીકતો અને 'સ્વરછ હૃદય' સાથે આવતો નથી તે 'ખરાબ હાથો' સાથે કોર્ટની રિટ પકડી શકતો નથી. મહત્વપૂર્ણ હકીકતોને દબાવવી કે છુપાવવી એ વકીલાત નથી. તે એક જાદુગરી, ચાલાકી, દાવપેચ કે ગેરરજૂઆત છે, જેને સામ્યતાપૂર્ણ અને પરમાધિકાર હકુમતમાં કોઈ સ્થાન નથી. જો અરજદાર તમામ મહત્વપૂર્ણ હકીકતો વાજબી રીતે અને સત્યતાપૂર્વક જાહેર કરતો નથી પરંતુ તેને વિફૂત રીતે રજૂ કરે છે અને કોર્ટને ગેરમાર્ગે દોરે છે, તો કોર્ટ પાસે પોતાની જાતને બચાવવા માટે અને તેની પ્રક્રિયાના દુરુપયોગને રોકવા માટે રૂલ નાઈસાઈ (rule nisi) ને રદ કરવાની અને ગુણવત્તા પર કેસની વધુ તપાસ ચાલુ રાખવાનો ઈનકાર કરવાની અંતર્નિહિત સત્તા છે. જો કોર્ટ તે આધારે અરજીને ફગાવી ન દે, તો કોર્ટ તેની ફરજમાં નિષ્ફળ જશે. વાસ્તવમાં, કોર્ટની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કરવા બદલ આવા અરજદાર સામે કોર્ટના અનાદર (કોન્ટેમ્પ્ટ ઓફ કોર્ટ) બદલ કાર્યવાહી કરવી જરૂરી છે.

૫. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને આ કોર્ટનો એવો અભિપ્રાય છે કે હાલની મુકદ્દમાબાજી એ એક અપ્રામાણિક મુકદ્દમાબાજી છે અને આ કોર્ટ સમક્ષ તેમજ વિદ્વાન લેબર કોર્ટ સમક્ષ સ્પષ્ટ હકીકતો જાહેર ન કરવા બદલ રૂ. ૨૦,૦૦૦/- ના ખર્ચ સાથે ફગાવી દેવાને પાત્ર છે.

૬. પરિણામે, આ અરજી રૂ. ૨૦,૦૦૦/- ના ખર્ચ સાથે ફગાવી દેવામાં આવે છે જે અરજદારે આ આદેશ મળ્યાની તારીખથી બે અઠવાડિયાના સમયગાળામાં વિદ્વાન લેબર કોર્ટ સમક્ષ જમા કરાવવાના રહેશે. જમા થયા પર, તે રકમ સામાવાળા-કોર્પોરેશનની તરફેણમાં ચૂકવવામાં આવશે.

(ન્યાયમૂર્તિ એમ. કે. ઠાકર)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.